

RADA MIEJSKA W WĄCHOCKU
ul. Wielkowiejska 1
27-215 Wąchock

Uchwała Nr X/50/2011
Rady Miejskiej w Wąchocku
z dnia 24 czerwca 2011 r.

w sprawie: uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Na podstawie art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) Rada Miejska w Wąchocku uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwała „ Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie ”dla Gminy Wąchock na lata 2011 – 2015”, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Wąchock .

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Wąchocku

mgr inż. Robert Janus

Uzasadnienie

Zgodnie z treścią art.6 ust.2 pkt.1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie(Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy m.in. opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Głównym celem programu jest przeciwdziałanie zjawisku przemocy w rodzinie, zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc oraz zwiększenie pomocy i ochrony ofiarom przemocy. Wobec powyższego przyjęcie uchwały jest uzasadnione .

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Wąchocku

mgr inż Robert Janus

Załącznik do Uchwały Nr X/50/2011
Rady Miejskiej w Wąchocku
z dnia 24 czerwca 2011r.

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE I OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
DLA GMINY WĄCHOCK NA LATA 2011-2015**

Wąchock 2011

WSTĘP

Przemoc w rodzinie nie jest zjawiskiem nowym. Istniała zawsze, niezależnie od kultury, statusu społecznego, miejsca zamieszkania. O przemocy w dosłownym tego słowa znaczeniu mówiono dotychczas niewiele, a to co się działo za zamkniętymi drzwiami domów nazywano awanturą domową lub kłótnią małżeńską.

Zjawisko przemocy w rodzinie nie jest łatwo badać, a wyniki badań nie do końca odpowiadają rzeczywistości. Istnieją mechanizmy psychologiczne sprawiające, że ofiary racjonalizują sobie takie przeżycia, usprawiedliwiają sprawców, obwiniają siebie. Jednocześnie presja społeczna może stanowić barierę przed ujawnieniem przemocy osobom obcym.

Od wielu lat przemoc w rodzinie stała się przedmiotem badań naukowych i obiektem zainteresowań praktyków zajmujących się pomocą osobom w sytuacjach kryzysowych.

W ostatnich latach w Polsce coraz więcej uwagi poświęca się rozwiązaniom legislacyjnym i systemowym skierowanym na zwiększenie efektywności działań interwencyjnych, na pomoc zarówno osobom doznającym przemocy, jak i stosującym przemoc. Poszukiwaniu owych rozwiązań towarzyszy założenie, że przemoc jest zjawiskiem złożonym i wieloetapowym zarówno co do rozumienia jego przyczyn jak i skutków. Z uwagi na to żadna instytucja nie jest w stanie powstrzymać i rozwiązać tego problemu, ograniczając się wyłącznie do własnych kompetencji, uprawnień i możliwości, konieczna jest w tym względzie współpraca służb, instytucji i organizacji społecznych oraz społeczności lokalnej.

Znowelizowana w 2010r. ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wyznacza kierunek i kluczowe zadania administracji rządowej i samorządowej w tym zakresie.

W celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2015.

Program jest realizacją ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zgodnie z którą do zadań własnych gminy należy opracowanie programów przeciwdziałania przemocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Ma on charakter długofalowy. Działania Programu w miarę potrzeb i sytuacji społecznej mogą ulegać zmianom i udoskonaleń.

I. Charakterystyka przemocy w rodzinie

Dom rodzinny kojarzy się nam z bezpiecznym ciepłem, ogniskiem domowym pełnym miłości i opieki, miejscem bezpiecznego schronienia przed złem zewnętrznego świata.

Środowisko rodzinne jako podstawowe środowisko wychowawcze, kształtuje osobowość jednostki, jej system wartości, poglądy, uczy pewnych norm i wzorców współżycia społecznego, stanowi system wsparcia, pomocy i opieki.

Ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu i na więziach uczuciowych. Jednak nie każda rodzina spełnia swoje podstawowe funkcje, nierzadko w domu rodzinnym jej członkowie doznają lęku, cierpienia, rozpacz. Przemoc w rodzinie może występować we wszystkich warunkach społecznych, w rodzinach patologicznych, jak i w tych powszechnie uważanych za społecznie zdrowe. Ofiarami przemocy są najczęściej dzieci, kobiety i osoby starsze. Przemoc w rodzinie, zwana też przemocą domową ma różne formy, jednak każda z nich charakteryzuje się tym, że jest intencjonalna, podczas aktu przemocy nie zachowana jest równowaga sił między sprawcą a ofiarą, narusza prawa dobra osobiste ofiary, powoduje cierpienie i szkody.

Mówiąc o przemocy należy brać pod uwagę każdy z jej aspektów: psychologiczny, społeczny, moralny i prawny.

Literatura przedmiotu określa pięć podstawowych rodzajów przemocy:

1. **Przemoc fizyczna** – najbardziej widoczna i najtrudniejsza do ukrycia, od szturchania, popychania, ciągnięcia za włosy, uszy, aż po zachowania powodujące ostre urazy fizyczne wymagające hospitalizacji. Jej celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego;
2. **Przemoc psychiczna** – najtrudniejsza do udowodnienia, często zaczyna się niepostrzeżenie, od ignorowania potrzeb, krytykowania poglądów, zazdrości, ograniczania kontaktów z bliskimi, po oskarżanie, poniżanie, wyśmiewanie, upokarzanie, szantażowanie i groźby. Jej celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzenie w niej strachu;
3. **Przemoc materialna** – uniemożliwianie podjęcia pracy, dostępu do wspólnych środków finansowych i dóbr materialnych, odbieranie zarobionych pieniędzy, niszczenie własności, niełożenie na utrzymanie rodziny;
4. **Przemoc seksualna** – przedmiotowe traktowanie drugiej osoby w celu zaspakajania własnych potrzeb seksualnych, zmuszanie do nieakceptowanych przez partnera praktyk i zachowań seksualnych (od sytuacji zmuszania do oglądania pornografii po gwałt);

5. **Zaniechanie** – najczęściej stosowane wobec dzieci, a objawiające się niezaspokajaniem ich podstawowych potrzeb emocjonalnych i fizycznych. O zaniechaniu mówimy w przypadku odrzucenia emocjonalnego dziecka, braku zainteresowania jego rozwojem, problemami, a także zdrowiem i higieną.

Poszczególne formy przemocy najczęściej występują w połączeniu z innymi. Osoby, które są krzywdzone fizycznie czy wykorzystywane seksualnie, czują się jednocześnie upokorzone, upodlane, odarte z godności.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie, jest poważnym zaburzeniem funkcjonowania rodziny. Prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych. Może nieść ze sobą tragiczne skutki psychospołeczne, w skrajnych przypadkach prowadzi do poważnych okaleczeń, czy zabójstw [Sasał, 2005, s. 16–19].

Skutki przemocy u dorosłych ofiar oraz dzieci są wielowymiarowe, często na całe życie, począwszy od charakteryzującego ofiary zespołu stresu pourazowego (PTSD), poprzez choroby psychosomatyczne i psychiczne, nerwice lękowo-depresyjne, po różnego rodzaju zaburzenia zachowania, w tym szczególnie niebezpieczne dla otoczenia zachowania agresywne, a także uzależnienia.

Dzieci, które są ofiarami przemocy, oprócz leczenia wymagają też opieki psychologicznej. Jeżeli nie otrzymują na czas pomocy, mogą w przyszłości wykazywać różnorodne zaburzenia emocjonalne (trudności w nawiązywaniu kontaktów) czy osobowościowe (nieumiejętność panowania nad swoimi reakcjami). Jako rodzice w przyszłości będą stosować wobec swoich dzieci przemoc fizyczną.

Istnieje wiele definicji przemocy, jedną z nich jest definicja zawarta w ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Art 2 ust.2 tejże ustawy definiuje przemoc jako **jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą**.

Przemoc w rodzinie jest przestępstwem. W zależności od tego, czy przemoc ma charakter jednorazowy, czy powtarza się cyklicznie, jest ścigana z różnych artykułów Kodeksu Karnego.

Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, zostanie zakwalifikowana jako przestępstwo znęcania się nad rodziną, na podstawie art.207 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553 z późn. zm.).

Artykuł 207 Kodeksu karnego stanowi:

„ §1. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny i fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat.

§2. Jeżeli czyn określony w §1 połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od roku do 10 lat.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w §1 lub 2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca podlega karze pozbawienia wolności od 2 do 12 lat”.

II. Przemoc w rodzinie w skali ogólnopolskiej

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że jest to zjawisko marginalne, występujące wyłącznie w patologicznych środowiskach. Tymczasem według danych statystycznych przemoc w rodzinie jest zjawiskiem powszechnym i stanowi poważny problem społeczny. Znęcanie się nad rodziną jest najczęściej popełnianym przestępstwem w Polsce, zaraz po przestępstwach przeciwko mieniu i życiu [Tomaszewska, 2007, s. 36–37].

Przemoc w rodzinie ze względu na sfery, których dotyczy jest problemem trudnym do zdiagnozowania.

Skalę problemu przemocy w rodzinie jest trudno określić. Zdecydowanie największą trudnością w diagnozowaniu zjawiska przemocy w rodzinie jest uzyskanie wiarygodnych, rzeczywistych danych charakteryzujących rozmiar przemocy, przede wszystkim z uwagi na fakt, iż niejednokrotnie jest zjawiskiem ukrytym, a ofiary nie szukają pomocy instytucjonalnej. Pomimo tego, iż przemoc w rodzinie jest problemem trudnym do zdiagnozowania, to zdaniem specjalistów rozmiary i szkodliwość zjawisk związanych z przemocą w rodzinie wskazują, że jest to jeden ze szczególnie ważnych problemów w Polsce. Wymaga on szerokiego, dobrze zorganizowanego i zaplanowanego na wiele lat programu przeciwdziałania, którego realizacja powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego osób i rodzin.

Z badań przeprowadzonych w 2007r. na zlecenie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej dotyczących opinii publicznej na temat przemocy w rodzinie wynika, że 64 % Polaków zna w swoim otoczeniu, sąsiedztwie takie rodziny, o których słyszeli lub wiedzą, że dochodzi u nich do różnych form przemocy. Przemoc w rodzinie częściej dotyczy gospodarstw domowych w złej sytuacji materialnej (33%), w zdecydowanej większości osób rozwiedzionych lub w separacji (71%) powodując rozpad związków małżeńskich.

Ofiarami przemocy najczęściej są współmałżonkowie, dzieci, a także rodzeństwo, rzadziej dotyczy rodziców (do 9%). Natomiast osobami stosującymi przemoc są najczęściej mężczyźni (59%).

Ofiarami przemocy najczęściej są współmałżonkowie, dzieci , a także rodzeństwo , rzadziej dotyczy rodziców (do 9%). Natomiast osobami stosującymi przemoc są najczęściej mężczyźni (59%).

Z komunikatu badań Centrum Badania Opinii Społecznej(CBOS) za 2009r. wynika że :

- ogółem 23% dorosłych Polaków padło ofiarą przemocy,
- 26% zna przynajmniej jedną kobietę, która padła ofiarą przemocy ze strony swojego partnera,
- 10% dorosłych doświadcza przemocy od swojego partnera w formie: wyzwisk, krzyków, poniżania, wyśmiewania, gróźb, szantażu,
- 68% dorosłych przyznaje, że w ich domach zdarzają się różnego rodzaju konflikty, sprzeczki, awantury,
- 19% rodziców przyznaje, że czasem bije lub biła dziecko.

Z danych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że do przemocy najczęściej dochodzi pod wpływem alkoholu.

III. Analiza problemów społecznych w Gminie

W celu właściwego zaplanowania podejmowanych działań w programie niezbędne jest dokonanie analizy problemów społecznych w gminie z uwzględnieniem problemu przemocy w rodzinie .

Na dzień 31.12.2010r. Gmina Wąchock liczyła 7210 mieszkańców, w tym 3716 kobiet i 3494 mężczyzn.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starachowicach na koniec 2010r. wynosiła 576 osób, w tym 176 kobiet, z czego 144 osób pobiera zasiłek dla bezrobotnych .

Występowanie zjawiska przemocy w Gminie Wąchock potwierdzają informacje uzyskane z Komisariatu Policji w Wąchocku.

Tabela Nr 1 Dane z Komisariatu Policji w Wąchocku

LATA	Ilość interwencji domowych mających znamiona przemocy	Ilość sporządzonych Niebieskich Kart	Ilość spraw związanych z przemocą przekazanych do prokuratury i sądu
2008	6	6	1
2009	brak danych	10	brak danych
2010	18	16	5

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku udzielił pomocy w 2008r - 3 rodzinom , a w 2010r - 4 rodzinom w których występowała przemoc w rodzinie . Ilość interwencji wykonanych przez ośrodek w ramach procedury „Niebieska Karta ” w latach 2008-2010 przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 2. Ilość interwencji w ramach procedury „Niebieska Karta” w latach 2008-2010

Lata	NIEBIESKIE KARTY
2008	6
2009	3
2010	0

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąchocku

Z danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wynika, że w 2010r. było 25 zgłoszeń, osób o podjęcie leczenia odwykowego. Z tej liczby 4 zgłoszone osoby nie zadeklarowały leczenia dobrowolnego i ich wnioski komisja skierowała do Sądu Rejonowego w Starachowicach w celu wydania postanowienia o zastosowanie leczenia przymusowego, 11 osób zgłoszonych na komisję zdecydowało się na podjęcie leczenia dobrowolnego .

Z analizy danych przedstawionych przez Komisariat Policji, oraz obserwacji pracowników socjalnych wynika, iż w większości zjawisku przemocy w gminie sprzyja bezrobocie, zła kondycja finansowa w rodzinach

oraz towarzyszy nadużywanie alkoholu przez członków rodzin. Podobne wnioski wynikają z analizy dokumentacji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Ponadto w wielu przypadkach dostrzega się sytuacje, gdzie problem przemocy nie jest zgłaszany, a rodziny dotknięte przemocą niechętnie wyrażają zgodę na rozpoczęcie procedury „Niebieskiej Karty”, a w przypadku gdy już zgłoszą problem i pracownicy rozpoczną procedury w tym kierunku, ofiary przemocy wycofują się z podjęcia dalszych działań skierowanych na sprawcę przemocy.

Z informacji uzyskanych ze szkół wynika, iż diagnozowanie zjawiska przemocy odbywa się na bieżąco w ciągu całego roku szkolnego. Przemoc wśród uczniów odnotowano sporadycznie, a przejawiała się ona najczęściej w formie werbalnej: wulgaryzmy, wyśmiewanie. Rzadziej zdarzały się zjawiska przemocy fizycznej.

Z danych Prokuratury Rejonowej w Starachowicach wynika, że w latach 2008-2010 przeprowadziła ona na terenie swego działania 84 postępowań przygotowawczych do Sądu na podstawie art.207§1.

Dane dotyczące prowadzonych postępowań przygotowawczych do sądu przedstawia poniższa tabela.

Tabela 3 Dane z Prokuratury Rejonowej w Starachowicach

Lata	Ilość postępowań przygotowawczych na podstawie art.207§kk	Ilość postępowań zakończonych wyrokiem sądu na podstawie art.207§1 k k
2008	26	19
2009	31	21
2010	27	15

Źródło: opracowania własne na podstawie danych Prokuratury Rejonowej w Starachowicach

IV. Założenia Programowe

Trudno jest w sposób jednoznaczny określić wielkość zjawiska przemocy na terenie Miasta i Gminy Wąchock w związku z występowaniem przemocy ukrytej, czyli toczącej się w rodzinie, czy w szkole, ale nieujętej w statystykach instytucji z powodu braku wiedzy na temat jej występowania.

Ranga problemu wskazuje na potrzebę doskonalenia diagnozy w tym zakresie, kontynuowania i rozwijania działań pomocowych, terapeutycznych, poradnictwa specjalistycznego skierowanego do różnych grup odbiorców z rodzin uwikłanych w problemy przemocy - ofiar, świadków, sprawców, a także podejmowania działań pomocowych i edukacyjno – profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz społeczności lokalnej. Interdyscyplinarna praca na rzecz rodzin wymaga też doskonalenia umiejętności poprzez udział przedstawicieli różnych służb w szkoleniach.

Aby domowej przemocy skutecznie przeciwdziałać, zarówno w zakresie rozpoznawania, zapobiegania, jak i efektywnego radzenia sobie z nią i jej skutkami należy skutecznie problem rozpoznać poprzez badanie zjawiska i problemu. Skuteczne przeciwdziałanie przemocy wymaga również współpracy i współdziałania placówek, odpowiedzialnych za nasze bezpieczeństwo. Współpraca dotyczyć powinna wszystkich aspektów problemu, poczynając od jego diagnozy, poprzez odpowiednie interwencje, a następnie łagodzenie i terapię urazowych skutków domowego znęcania.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Wąchocku na lata 2011-2015 zakłada:

- 1) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy,
- 2) edukację społeczności lokalnej o problemie przemocy w rodzinie,
- 3) promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy,
- 4) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

V. Adresacji Programu

Program jest skierowany do służb społecznych, instytucji, organizacji pozarządowych, ale także do społeczności lokalnej gminy Wąchock oraz do wszystkich tych, którzy na co dzień są świadkami przemocy, doznają przemocy lub ją stosują.

VI. Cel programu

1. Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Miasta i Gminy Wąchock.
2. Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc.
3. Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

VII. Cele szczegółowe programu

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,

- 2) zmianę mentalności i uwrażliwienie społeczności lokalnej na problemy przemocy w rodzinie,
- 3) promowanie modelu rodziny wolnej od przemocy ,
- 4) diagnozowanie zjawiska przemocy na terenie Miasta i Gminy,
- 5) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
- 6) udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- 7) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

VII. Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne :

1. ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm),
2. ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.),
3. ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j.: Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm).

Program jest spójny z :

1. Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przyjętym uchwałą Nr 162/2006 Rady Ministrów z dnia 25 września 2006r.
2. Uchwałą Nr V/15/ 20011 Rady Miejskiej z dnia 28 stycznia 2011r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2011r..
3. Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych do 2013r..

VIII. Analiza SWOT

Analiza SWOT dotyczy sytuacji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w jakiej obecnie znajduje się gmina. Pozwoli ona na sformułowanie koncepcji stworzenia systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

1. Zasoby instytucjonalne Miasta i Gminy Wąchock:

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku ,
- Placówki oświatowe ,
- Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku
- Samorządowy Zakład Opieki Zdrowotnej w Wąchocku ,
- Rady osiedlowe, Sołtysi i Rady sołeckie,
- Parafie kościelne.

Mocne strony

- dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra pomocy społecznej,
- dobrze przygotowana kadra placówek oświatowych ,
- znajomość problemu i umiejętność wykorzystywania wiedzy teoretycznej w praktyce,
- dobra współpraca z organizacjami i służbami,
- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym.

Słabe strony

- niewystarczająca infrastruktura socjalna gminy,
- brak specjalistycznej placówki pomagającej ofiarom przemocy,
- brak wypracowanych systemów wspomagania działań profilaktycznych,
- brak spójnego systemu współpracy między podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą.

Zagrożenia

- słaba kondycja ekonomiczna rodzin,
- brak perspektyw znalezienia stałej pracy,
- stereotypy na temat przemocy domowej,
- negatywne wzorce zachowań społecznych,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin,
- problemy alkoholowe członów rodzin,
- obojętność na problemy innych .

2. Czynniki gwarantujące właściwą realizację programu.

- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- silne więzi rodzinne,

- chęć zmiany i wyjścia z kryzysu,
- współpraca i współdziałanie instytucji organizacji.

3. Zagrożenia w realizacji programu:

- stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężania kryzysów,
- problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- niewydolny system leczenia osób uzależnionych od alkoholu ,
- ubóstwo,
- brak infrastruktury socjalnej w gminie,
- brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna,
- brak lub niewystarczające zabezpieczenie finansowe na izolowanie osób stosujących przemoc lub ofiar przemocy ,
- brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.

IX. Realizacja celów Programu:

Cele te będą realizowane poprzez poniższe działania:

Lp.	CEL	DZIAŁANIA	Podmiot realizujący	Okres realizacji
1.	<p>Zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Wąchock</p>	<p>1. Określenie w drodze uchwały trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przemocy w rodzinie oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania.</p> <p>2. Powołanie Zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Wąchock Zespołu Interdyscyplinarnego i zawarcie stosownych porozumień pomiędzy instytucjami, które wytypowały swoich kandydatów do udziału w Zespole Interdyscyplinarnym.</p> <p>3. Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych, skoordynowanych i skutecznych działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganie zjawisku poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, • inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, • opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach, • rozpowszechnianie informacji o instytucjach świadczących pomoc ofiarom przemocy, • inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie, • przygotowywanie materiałów informacyjnych, • systematyczne spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego. <p>4. Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • realizowanie programów edukacyjnych w środowisku lokalnym, • promowanie zachowań nieagresywnych różnych grup odbiorców (np. dzieci i młodzieży, rodziców) i środowisk (szkoły, placówki oświatowe), poprzez realizację warsztatów, akcji, konkursów, wystaw, pogadanek, prelekcji, konferencji. • wspieranie realizacji przez młodzież programów i przedsięwzięć profilaktycznych skierowanych do grup rówieśniczych (np. kluby dyskusyjne, gazetki, młodzieżowe grupy liderów) oraz działań edukacyjnych adresowanych do dzieci i młodzieży np. w zakresie przemocy, • monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy, • rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności, • edukacja dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy, • dostarczenie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie, • rozpowszechnianie telefonów zaufania „Niebieska Linia”, „Pomarańczowa Linia”. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rada Miejska w Wąchocku, • Burmistrz Miasta i Gminy Wąchock, • Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, • Zespół Interdyscyplinarny, • Placówki oświatowe, • Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku, • Zespół Interdyscyplinarny, • Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, • Samorządowy Zakład Opieki Zdrowotnej w Wąchocku, • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, • Komisariat Policji w Wąchocku. 	<p>Czerwiec 2011r.</p> <p>Wrzesień 2011r.</p> <p>2011r.-2015r.</p> <p>2011r.-2015r.</p>

2.	<p>Zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych wobec osób stosujących przemoc.</p>	<p>1. Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie</p> <ul style="list-style-type: none"> • zbieranie i aktualizowanie informacji na temat rozmiarów i form przemocy, • prowadzenie badań ankietowych, • analiza skuteczności pomocy udzielonej ofiarom przemocy, • opracowywanie raportów i sprawozdań na temat przemocy, • systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, • organizowanie spotkań mających na celu wymianę doświadczeń między pracownikami różnych instytucji wchodzących w skład lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy, • współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele, domy samotnej matki, • określenie sposobu rozwiązywania problemów związanych z przemocą, dotyczących indywidualnych środowisk, • stworzenie warunków dla rozwoju grupy samopomocowej dla ofiar przemocy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zespół interdyscyplinarny, • Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, • Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku, • Samorządowy Zakład Opieki Zdrowotnej w Wąchocku , • Komisariat Policji w Wąchocku, • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych , • Placówki oświatowe. 	2011r.- 2015r.
3.	<p>Zwiększenie pomocy i ochrony ofiar przemocy w rodzinie</p>	<p>1. Zapewnienie pomocy rodzinom, w których występuje przemoc poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izolowanie sprawców od ofiar przemocy, • kierowanie ofiar przemocy do psychologa w Punkcie Konsultacyjnym, • praca socjalna z osobami doświadczającymi przemocy, • pomoc materialna rodzinom u których występuje przemoc , • podejmowanie działań interwencyjnych w oparciu o procedurę „Niebieska Karta” , • kierowanie wniosków do sądu o obowiązek leczenia odwykowego w związku z nadużywaniem alkoholu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku, • Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku , • Zespół interdyscyplinarny, • Samorządowy Zakład Opieki Zdrowotnej w Wąchocku , • Komisariat Policji w Wąchocku, • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. 	2011r.-2015r.

X. Podmioty realizujące program

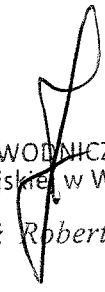
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąchocku
- Rada Miejska w Wąchocku ,
- Burmistrz Miasta i Gminy Wąchock ,
- Urząd Miasta i Gminy w Wąchocku
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Punkt konsultacyjny
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny,
- Placówki Oświatowe
- Samorządowy Zakład Opieki Zdrowotnej

XI. Monitorowanie Programu

Monitorowanie realizacji Programu odbywać się będzie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Sprawozdanie z realizacji Programu podmioty składają do dnia 31 stycznia każdego roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego do 31 marca każdego roku przedłoży Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji Programu.

XII. Finansowanie programu

Program będzie finansowany ze środków własnych budżetu gminy, środków pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej w Wąchocku
mgr inż Robert Janus